SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA M. POIARESA MADURA, predstavljeni 16. februarja 2006 [1]

1. Ali Uredba Sveta (EGS) št. 1408/71 z dne 14. junija 1971 o uporabi sistemov socialne varnosti za zaposlene osebe, samozaposlene osebe in njihove družinske člane, ki se gibljejo v Skupnosti, kakor je bila spremenjena in posodobljena z Uredbo Sveta (EGS) št. 2001/83 z dne 2. junija 1983 [2], nasprotuje temu, da kadar upokojenka prejema ne le pokojnino države članice, v kateri stalno prebiva, ampak tudi pokojnino iz druge države članice, država stalnega prebivališča, v osnovo za prispevke za zdravstveno zavarovanje, ki jih je treba plačati za dajatve in storitve, ki jih zagotavlja ta država, všteje pokojnine iz druge države članice? To je v bistvu vprašanje, ki se postavlja v tej zadevi. Predlagam, da se nanj odgovori nikalno, vendar pod enim pogojem.

I – Postopek v glavni stvari

2. M. Nikula, upokojenka s stalnim prebivališčem v Kemiju (Finska), je v letu 2000 od različnih finskih in švedskih organizacij prejemala starostne in dodatne pokojnine. Pri odmeri davka za leto 2000 so bile pokojnine, ki jih je prejela od švedske organizacije, vključene v obdavčljivi dohodek. Na podlagi vseh teh prihodkov so finski organi določili znesek prispevkov za zdravstveno zavarovanje.

3. M. Nikula je pri Lapin verotuksen oikaisulautakunta (laponska komisija za pritožbe v davčnih zadevah) vložila ugovor, v katerem je predlagala, da jo oprostijo plačila

1 – Jezik izvirnika: portugalščina.

2 – UL L 230, str. 6, kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 3096/95 z dne 22. decembra 1995 (UL L 335, str. 10, v nadaljevanju: Uredba).

dela prispevkov, izračunanega na podlagi prihodkov s Švedske. Njen predlog je bil zavrnjen, zato se je pritožila pri Hallinto-oikeus (upravno sodišče) (Finska). To sodišče je njeno pritožbo zavrnilo z obrazložitvijo, da se za tožečo stranko uporablja finski zakon o zdravstvenem zavarovanju. Ta zakon določa, da mora zavarovanka s stalnim prebivališčem na Finskem plačevati prispevke za zdravstveno zavarovanje, določene glede na osnovo za občinski davek, v kateri se upoštevajo pokojnine, ki jih plačujejo finske in tuje organizacije.

4. To rešitev tožeča stranka zdaj izpodbija pred predložitvenim sodiščem. Opira se zlasti na postopek zaradi neizpolnitve obveznosti, ki ga je Komisija Evropskih skupnosti sprožila proti Republiki Finski, da se ugotovi, da Republika Finska, s tem ko pri izračunu prispevkov za zdravstveno zavarovanje upošteva pokojnine, izplačane na podlagi zakonodaje druge države članice, ni izpolnila obveznosti iz člena 33(1) Uredbe št. 1408/71. [3]

5. V skladu s to določbo „[n]osilec države članice, ki je odgovoren za izplačevanje pokojnine in ki uporablja zakonodajo, po kateri se prispevki za zavarovanje za primer bolezni ali materinstva plačujejo od pokojnin, je pooblaščen, da opravi te odvedbe, izračunane v skladu s to zakonodajo, od pokojnine, ki jo izplačuje, če stroški dajatev po členih 27, 28, 28a, 29, 31 in 32 bremenijo nosilca te države članice“.

6. Predložitveno sodišče gleda na vprašanje, ki ga odpira ta spor, ob upoštevanju razlage, ki jo je dalo Sodišče v sodbi Rundgren [4]. Po eni strani opozarja, da je Sodišče v tej sodbi navedlo, da „člen 33(1) Uredbe v primerih, ki jih predvideva, pooblašča zgolj zadevnega nosilca države članice, da zlasti za pokritje dajatev za bolezen izvrši odtegljaj od pokojnine, ki jo dolguje, in sicer pokojnine, ki jo je dejansko izplačal“. [5] Po drugi strani navaja, da se zadeva Rundgren razlikuje od primera M. Nikula v tem, da je S. Rundgren, ki je imel stalno prebivališče na Finskem, prejemal samo pokojnine s Švedske, M. Nikula pa prejema pokojnine iz obeh držav.

3 – Zadeva Komisija proti Finski (C-105/05, v postopku pred Sodiščem). Naj opozorim, da je bil enak postopek uveden tudi proti Kraljevini Nizozemski, v katerem je bila zadeva predložena Sodišču (Komisija proti Nizozemski, C-66/05, v postopku pred Sodiščem).

4 – Sodba z dne 10. maja 2001 (C-389/99, Recueil, str. I-3731).

5 – Točka 49, zadnji stavek, zgoraj navedene sodbe Rundgren.

7. Korkein hallinto-oikeus je presodilo, da je to nov položaj, in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je treba člen 33(1) [te u]redbe […] razlagati tako, da je v primeru, ko lahko upokojenec v skladu s členom 27 navedene uredbe zahteva dajatve za bolezen in materinstvo samo od nosilca iz države stalnega prebivališča in na račun tega nosilca, način določanja prispevkov za zdravstveno zavarovanje, ki se uporablja v državi članici, v kateri prebiva upokojenec, in ki v osnovo za prispevke poleg pokojnin, prejetih v državi stalnega prebivališča, všteva tudi pokojnine iz druge države članice, pod pogojem, da prispevek za zdravstveno zavarovanje ne presega zneska pokojnine, prejete v državi stalnega prebivališča, v nasprotju s to uredbo?“

II – Analiza vprašanja

8. Naj najprej opozorim na normativni okvir določbe, ki je predmet zastavljenega vprašanja. V tem okviru je treba razumeti napotilo te določbe na podrobna pravila za izračun, določena v nacionalni zakonodaji. Vendar takemu napotilu nasprotujejo tožeča stranka v postopku v glavni stvari, Komisija ter portugalska in španska vlada, pa tudi omejitev, ki izhaja iz načel prava Skupnosti.

A – *Okvir*

9. Člen 33 je v poglavju 1 naslova III, ki se nanaša na dajatve za bolezen in materinstvo, v oddelku, ki obravnava položaj prejemnikov pokojnin in njihovih družinskih članov. Ta oddelek ureja delitev pristojnosti med državami članicami pri zagotavljanju dajatev za bolezen ali materinstvo, do katerih so upravičeni upokojenci, ter pri pobiranju prispevkov, ki jih morajo plačati upokojenci za kritje teh dajatev.

10. V zvezi s tem se v besedilu razlikuje med tremi primeri na podlagi dveh meril: izvora dolgovanih pokojnin in obstoja pravice do dajatev v državi stalnega prebivališča. V členu 27 Uredbe je opredeljeno pravilo, da upokojenec, ki je upravičen do pokojnine po zakonodaji več držav članic in do dajatev po zakonodaji države članice, v kateri stalno prebiva, prejema te dajatve od nosilca v kraju stalnega prebivališča in na stroške tega nosilca, „kot če bi bil upokojenec, katerega pokojnina je izplačljiva samo po zakonodaji slednje države članice“. Za podoben položaj, vendar kadar ni pravice do dajatev v državi

stalnega prebivališča, je v členu 28 določeno, da kadar nastopi pravica do dajatev po zakonodaji države članice, pristojne za pokojnino, prejemniku pokojnine storitve zagotavlja nosilec v kraju stalnega prebivališča, „kot da bi bila oseba upokojenec po zakonodaji države, na ozemlju katere stalno prebiva“, pokrivanje stroškov teh storitev pa je urejeno v skladu s konkretnimi merili iz člena 28(2). Nazadnje je v členu 28a z odstopanjem od člena 28 uvedeno posebno pravilo. Kadar pravica do dajatev obstaja v državi članici stalnega prebivališča upokojenca, čeprav mu ta država ne izplačuje pokojnine, je določeno, da se stroški dajatev, ki jih zagotavlja država članica stalnega prebivališča, prenesejo na državo članico, pristojno za izplačevanje pokojnin, ki je določena v skladu z merili iz člena 28(2).

upravičena do pokojnine. To sta *mutatis mutandis* glavni načeli skupnostnega sistema za usklajevanje nacionalnih sistemov socialne varnosti, ki se uporabljajo za delavce migrante v skladu s temeljnimi določbami člena 13 Uredbe.

12. Člena 33 Uredbe ni mogoče ločiti od tega okvira in teh načel. Ta člen ureja vprašanje obveznosti plačevanja prispevkov, ki se pobirajo za pokrivanje dajatev za bolezen in materinstvo, zagotovljenih za prejemnike pokojnin. Samo država članica, ki izplačuje pokojnino in krije stroške dajatve, zagotovljene prejemniku te pokojnine, lahko odtegne prispevke od te pokojnine.

B – *Napotilo*

11. Ta na videz zapletena pravila v resnici izražajo dve preprosti načeli. Prvič, prizadevati si je treba, da se za zadevne osebe, če je le mogoče, uporablja sistem socialne varnosti ene same države članice, tako da se prepreči kopičenje veljavnih nacionalnih zakonodaj in zaplete, ki bi zato lahko nastali.[6] Drugič, če je le mogoče, morajo stroški zagotovljenih dajatev bremeniti državo, v kateri je zadevna oseba opravljala dejavnost, zaradi katere je

13. V obravnavanem primeru M. Nikula prejema pokojnine po zakonodajah dveh držav članic, od katerih je ena država njenega stalnega prebivališča, ki ji med drugim daje pravico do dajatev. Zato je v položaju, opisanem v členu 27 Uredbe. V skladu s to določbo je za zagotavljanje dajatev pristojen nosilec v kraju njenega stalnega prebivališča, ki jih mora tudi kriti.

6 – Glej zlasti sodbo z dne 23. septembra 1982 v zadevi Kuijpers (276/81, Recueil, str. 3027, točka 10).

14. Če se uporabi člen 27, je iz člena 33(1) Uredbe razvidno, da država članica prebivališča lahko odtegne prispevke v breme M. Nikule. Zato jih ne more odtegniti nobena druga država članica.

15. Poleg tega je v tej določbi navedeno, da se zneski izračunajo „v skladu z zakonodajo“ države stalnega prebivališča in odtegnejo od pokojnine, ki jo ta država izplačuje.

16. Kako daleč seže tako napotilo? Zdi se mi, da je treba v tej zadevi uporabiti načelo, ki ga je določilo Sodišče v sodbi Terhoeve [7], v skladu s katerim „so načeloma države članice pristojne za določitev prihodkov, ki jih je treba upoštevati za izračun prispevkov za socialno varnost, kadar nacionalne zakonodaje niso usklajene na ravni Skupnosti“. To velja toliko bolj, ker Skupnostna ureditev vsebuje izrecno napotitev na pravo države članice, ki je določena kot država, pristojna za odtegnitev prispevkov za zdravstveno zavarovanje. [8] V teh okoliščinah je treba priznati, da se načeloma v zakonodaji te države članice določi podrobna pravila za izračun teh prispevkov. Čeprav nič ne nalaga [9], tudi nič ne nasprotuje temu, da se s to zakonodajo določi raven prispevkov za zdravstveno zavarovanje, pri čemer se upoštevajo prihodki iz države stalnega prebivališča in tudi prihodki iz drugih držav članic. Enako rešitev je generalni pravobranilec Jacobs dopustil v zadevi Movrin [10] v zvezi s podobno prakso v Kraljevini Nizozemski.

17. Vendar različne stranke v sporu navajajo ugovor k tej rešitvi.

C – *Ugovor*

18. Obstaja sodba, za katero se na prvi pogled zdi, da jasno nasprotuje tej rešitvi. V sodbi Rundgren je Sodišče presodilo, „da je iz določb člena 33(1) Uredbe št. 1408/71 razvidno, da ta uredba v nasprotju s trditvami finske vlade ne pooblašča države članice, na ozemlju katere prejemnik pokojnin

7 – Sodba z dne 26. januarja 1999 (C-18/95, Recueil, str. I-345, točka 51).

8 – Nesporno je *a contrario*, da je treba besedilo določbe prava Skupnosti, *ki ne vsebuje izrecne napotitve na pravo držav članic* „v vsej Skupnosti razlagati avtonomno in enotno“ (glej zlasti sodbo z dne 19. septembra 2000 v zadevi Linster, C-287/98, Recueil, str. I-6917, točka 43).

9 – Obstajajo primeri, v katerih uredba zavezuje nacionalne zakonodaje, da v izračun prispevkov za socialno varnost vštejejo prihodke iz druge države članice (sodba z dne 26. maja 2005 v zadevi Allard, C-249/04, ZOdl., str. I-4535).

10 – Točka 20 sklepnih predlogov generalnega pravobranilca Jacobsa v tej zadevi (sodba z dne 6. julija 2000, C-73/99, Recueil, str. I-5625). Naj pojasnim, da Sodišču v sodbi ni bilo treba odločati o tem.

stalno prebiva, da od njega zahteva plačilo prispevkov za zdravstveno zavarovanje, določenih z nacionalno zakonodajo in izračunanih na podlagi njegovih prihodkov iz pokojnin, ki jih izplačuje druga država članica“ [11]. Sodišče dodaja, da „člen 33(1) v primerih, ki jih določa, pooblašča samo zadevnega nosilca države članice, da zlasti za kritje dajatev za bolezen izvede odtegljaj od pokojnine, ki jo dolguje, in sicer pokojnine, ki jo je dejansko izplačal“.

19. Po mnenju Komisije Sodišče s tem izraža splošno stališče, ki preprečuje, da bi bile v prihodke, na katerih temelji izračun prispevkov za zdravstveno zavarovanje, vključene pokojnine, ki jih izplačuje druga država članica. Tako menita tudi španska in portugalska vlada, ki sta udeleženi v postopku pred Sodiščem. Republika Finska, s katero se strinjata tudi nizozemska in norveška vlada, nasprotno trdi, da gre za posebno rešitev, ki je ni mogoče prenesti na to zadevo. Poleg tega se nizozemska vlada pri nasprotovanju Komisiji sklicuje na besedilo enega njenih predlogov za spremembo člena 33(1), v katerem je določeno, da se prispevki lahko plačujejo od vseh pokojnin, ki se izplačujejo prejemnikom pokojnin. [12]

20. Menim, da ugovor Komisije ter španske in portugalske vlade temelji na napačnem razumevanju. V tej sodbi je bilo res odločeno, da „člen 33(1) v primerih, ki jih določa, pooblašča samo zadevnega nosilca države članice, da zlasti za kritje dajatev za bolezen izvede odtegljaj od pokojnine, ki jo dolguje, in sicer pokojnine, ki jo je dejansko izplačal“. Vendar s tem Sodišče samo trdi, da je za odtegljaje od pokojnine pristojna država, ki pokojnino dejansko izplača. Država, ki daje *morebitno* pravico do pokojnine, pa te pokojnine *dejansko* ne izplačuje – kot Finska v okoliščinah zadeve Rundgren –, se ne more opreti na določbe Uredbe, da bi zahtevala plačilo prispevkov za socialno varnost. V tem primeru je bila zadevna oseba v položaju, opisanem v členu 28a Uredbe. Stalno je prebivala na Finskem, pokojnine pa je prejemala od Kraljevine Švedske, ki je zato prevzela kritje stroškov zagotovljenih dajatev.

11 – Točka 49 zgoraj navedene sodbe Rundgren.

12 – Predlog Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe št. 1408/71 in Uredbe Sveta (EGS) št. 574/72 o določitvi postopka za izvajanje Uredbe (EGS) št. 1408/71 (COM(2003) 468 konč.). Vendar sta se Svet Evropske unije in Evropski parlament odločila, da te spremembe ne bosta sprejela v Uredbi (ES) št. 883/2004 z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL L 166, str. 1), s katero je bila razveljavljena Uredba št. 1408/71. Čeprav je Svet priznal, da je treba „med odbitimi prispevki ter stroški izplačanih dajatev […] zagotoviti ravnotežje“, je menil, da bi bilo treba to spremembo vključiti v naslednjo izvedbeno uredbo (Skupno stališče (ES) št. 7/2005 z dne 15. novembra 2004, ki ga je sprejel Svet (UL 2005, C 38 E, str. 21, posebno str. 34)).

Načelo, da mora samo država, ki je dejansko pristojna za pokojnino, kriti stroške storitev, zagotovljenih prejemniku pokojnine, je torej republiki Finski kot državi stalnega prebivališča odvzelo kakršno koli pristojnost. [13]

21. Tako je očitno, da se „načelo Rundgren“ nanaša na določitev države, pristojne na področju prispevkov, in ne na podrobna pravila za njihov izračun. Zato si z njim ni mogoče pomagati pri reševanju tega spora. V obravnavanem primeru okvira spora ne določa člen 28a, ampak člen 27 Uredbe. Finska država je dejansko pristojna za izplačevanje pokojnin. Zato ni sporno, da je ta država v skladu s členom 33(1) dejansko pristojna za odtegnitev prispevkov.

22. Menim, da si avtorji ugovora napačno razlagajo odlomek iz točke 49 zgoraj navedene sodbe Rundgren, saj so ga iztrgali iz konteksta, v katerem se je Sodišče izrazilo. Ta odlomek sodbe razlagajo, kot da bi bila pokojnina, ki jo izplačuje pristojna država, izključna *osnova* za izračun prispevkov, ki se odtegnejo. Vendar v sodbi Rundgren *podrobna pravila* za izračun niso sporna. Izplačana pokojnina se upošteva samo kot *pogoj*, da se prispevki lahko odtegnejo. Zato iz tega, da člen 33(1) pooblašča *samo* nosilca države, ki dejansko izplačuje pokojnino, da od pokojnine odtegne prispevke, ni mogoče sklepati, da je *edina* osnova za ta odtegljaj znesek pokojnine, ki jo nosilec dolguje.

23. Zdi se mi, da tako razlago potrjuje okvir, v katerega spada sporna določba. Namen določb v zvezi z različnimi vrstami dajatev iz poglavja 1 v naslovu III Uredbe je v glavnem določiti države, pristojne na področju dajatev za bolezen in materinstvo za določene kategorije zavarovancev, ki jih ne pokrivajo določbe iz naslova II. V tem okviru je namen člena 33(1) samo določiti državo, pristojno za pobiranje prispevkov v breme prejemnikov pokojnin, ne pa določiti podrobna pravila za izračun prispevkov. Zato je ta država članica pristojna za določitev podrobnih pravil ob spoštovanju načel prava Skupnosti.

24. Poleg tega te razlage ne more ovreči dejstvo, da v finski zakonodaji pravica do dajatev ni odvisna od zneska pobranih prispevkov. Španska in portugalska vlada trdita, da v teh okoliščinah način izračuna po finski zakonodaji povzroči povečanje prispevka, ne da bi iz tega izhajala dodatna socialna zaščita. Taka zahteva pa naj bi bila

13 – Točka 47 zgoraj navedene sodbe Rundgren.

v nasprotju s pravili iz Pogodbe ES, ki se nanašajo na prosto gibanje oseb.

25. Ta način sklepanja je napačen. Temelji na sodni praksi v zvezi s položajem oseb, ki dejavnost opravljajo v več državah članicah in so zavarovane v sistemu socialne varnosti države, v kateri stalno prebivajo. Res je ureditev države članice, ki ni država stalnega prebivališča, v skladu s katero morajo te osebe prispevati v dodatni sistem socialne varnosti, država pa ne zagotavlja ustrezne socialne zaščite, v nasprotju s Pogodbo. [14] Vendar finska zakonodaja zavarovancev, ki so opravljali dejavnost v več državah članicah, ne postavlja v tak položaj. Po eni strani se mora v okoliščinah tega primera uporabljati kot zakonodaja države stalnega prebivališča, pri čemer je izključena kakršna koli druga zakonodaja. Po drugi strani se sistem, ki je z njo določen, uporablja za vse zavarovance, ki stalno prebivajo na finskem ozemlju. Zato ta zakonodaja osebam, ki so uporabile pravico do prostega gibanja v Skupnosti, načeloma ne nalaga dodatnega prispevka.

26. Pravilo neodvisnosti dajatev od zneska plačanih prispevkov, kot je določeno v finski zakonodaji, je pravilo o organizaciji nacionalnega sistema socialne varnosti, za ureditev katerega so v skladu z ustaljeno sodno prakso pristojne države članice. [15] Da ni natančnega ujemanja med zneskom prispevkov in kakovostjo ali količino zagotovljenih dajatev in storitev, je odločitev gospodarske in socialne politike v zadevni državi, ki z vidika pravil prava Skupnosti ni pomembna. V zvezi s tem je pomembno samo dejstvo, da pristojna država v zameno za odtegnjene prispevke zadevni osebi dajatve in storitve res zagotovi.

27. Iz tega nesporno izhaja, da je lahko način izračuna v Republiki Finski za zadevno osebo manj ugoden kot način izračuna v drugi državi članici, od katere prejema del pokojnin. Vendar ni mogoče meniti, kot trdi španska vlada, da je to očitna omejitev prostega gibanja delavcev. Opozoriti je treba, da v Pogodbi ni predvideno usklajevanje zakonodaj držav članic o socialni varnosti. Pogodba uvaja le sistem koordinacije teh zakonodaj in upošteva njihove posebne značilnosti. [16] V teh okoliščinah pravo Skupnosti zavarovancu ne more jamčiti, da bo zanj selitev v drugo državo članico glede socialne varnosti nevtralna. [17] Če se upoštevajo razlike v ureditvah držav članic, je lahko taka selitev, odvisno od posameznega primera, z vidika prispevkov bolj

14 – Sodbi z dne 15. februarja 1996 v zadevi Kemmler (C-53/95, Recueil, str. I-703) in z dne 19. marca 2002 v združenih zadevah Hervein in drugi (C-393/99 in C-394/99, Recueil, str. I-2829).

15 – Glej zlasti sodbo z dne 12. julija 2001 v zadevi Smits in Peerbooms (C-157/99, Recueil, str. I-5473, točka 44).

16 – Kot je navedeno v četrti uvodni izjavi Uredbe št. 1408/71.

17 – Glej po analogiji zgoraj navedeno sodbo Hervein in drugi, točki 50 in 51.

ali manj ugodna za zavarovanca. [18] Zato iz prava Skupnosti ne more izhajati pravica zadevne osebe, da je v vseh državah članicah, od katerih prejema pokojnino in na ozemlju katerih se lahko odloči stalno prebivati, deležna popolnoma enakega obravnavanja, ki je poleg vsega opredeljeno na podlagi zanjo najugodnejše zakonodaje.

28. Nasprotna razlaga bi povzročila, da bi bili najugodnejšega obravnavanja deležni samo tisti zavarovanci, ki so se gibali v Skupnosti. To pa ni ne smisel ne predmet skupnostnega sistema koordinacije nacionalnih sistemov socialne varnosti. Treba je le „v okviru te koordinacije znotraj Skupnosti delavcem, ki živijo v državah članicah, in njihovim vzdrževanim družinskim članom ter preživelim osebam [...] zajamčiti enako obravnavanje v različnih nacionalnih zakonodajah“ [19].

29. Poleg tega je težko razumeti, kako naj bi uporaba finske zakonodaje povzročila to, kar portugalska vlada imenuje „kvazi usklajevanje zakonodaj“. Pokojnine, ki jih izplačujejo švedske organizacije, se sicer upoštevajo v osnovi za izračun prispevkov, ki se odtegnejo. Toda upoštevajo se kot prihodki zadevne osebe, ki stalno prebiva in je zavarovana na Finskem. Te določbe ne zadevajo švedskega sistema pokojnin ali prispevkov.

30. Ker predpisi niso usklajeni, države članice načeloma prosto določajo podrobna pravila za izračun prispevkov zavarovancev za kritje dajatev za bolezen, zagotovljenih prejemnikom pokojnin. Vendar ta svoboda ni neomejena.

D – *Omejitev*

31. Ni sporno, da morajo države članice pri izvajanju pristojnosti na področju socialne varnosti upoštevati pravo Skupnosti in zlasti določbe Uredbe in Pogodbe v zvezi s prostim gibanjem oseb. [20]

32. Sicer pa se te določbe dopolnjujejo. V sodbi Noij [21] je bilo odločeno, da se člen 33 Uredbe vključuje v njen cilj prispevati k vzpostavitvi čim popolnejše svobode gibanja

18 – Glej po analogiji sodbo z dne 12. julija 2005 v zadevi Schempp (C-403/03, ZOdl., str. I-6421, točka 45).

19 – Kot je določeno v peti uvodni izjavi Uredbe.

20 – Glej zlasti sodbo z dne 23. novembra 2000 v zadevi Elsen (C-135/99, Recueil, str. I-10409, točka 33).

21 – Sodba z dne 21. februarja 1991 (C-140/88, Recueil, str. I-I-387, točka 13).

delavcev v Skupnosti. V tej sodbi je Sodišče odločilo, da so „pravila iz člena 33 […] primer uporabe splošnejšega načela, da od prejemnika pokojnine ni mogoče zaradi njegovega stalnega prebivališča na ozemlju neke države članice zahtevati, da plačuje prispevke obveznega zavarovanja za kritje stroškov dajatev, ki bremenijo nosilca druge države članice“. [22] Gre za izogibanje temu, da bi zadevna oseba morala plačevati prispevke, ki bi se pobirali v državi, ki ne bi pokrivala stroškov zagotovljenih dajatev. S to sodbo je potrjena povezava, ki mora obstajati med obveznostjo zagotavljanja dajatev in pristojnostjo za odtegnitev prispevkov.

33. Res pa je, da se ta povezava lahko preneha v primeru, karkšen je ta, ko je upokojenec moral plačevati prispevke za zdravstveno zavarovanje v letih, ko je dejavnost opravljal v državi, ki ni država njegovega stalnega prebivališča. Zdi se, da ima Kraljevina Švedska sistem, v katerem se prispevki, namenjeni za dajatve za bolezen, ki so zagotovljene upokojencem, pobirajo, ko so ti še aktivni. V tem primeru izvajanje pristojnosti, priznane Republiki Finski, da prosto določa podrobna pravila za izračun prispevkov, ustvarja tveganje za *dvojno plačevanje prispevkov*. Ko državljan, ki je opravljal dejavnost v več državah članicah, prenese stalno prebivališče iz države članice, v kateri je že plačal prispevke, v državo članico, pristojno za odtegnitev prispevkov na podlagi vseh pokojnin, ki jih prejema, se lahko zgodi, da mora dvakrat plačati prispevke za iste dajatve.

34. Tako bi bilo zlasti, če bi nacionalna zakonodaja, ki ne upošteva posebnega položaja upokojencev, ki so v aktivni dobi spremenili kraj stalnega prebivališča, tem upokojencem naložila plačevanje prispevkov za zdravstveno zavarovanje in v osnovo za izračun vključila pokojnine, ki jih izplačuje druga država članica, v kateri so bili prispevki iz tega naslova že odtegnjeni.

35. Podoben rezultat, ki prebivalce držav članic, ki so opravljali dejavnost v več državah članicah, postavlja v slabši položaj kot državljane, ki so ves čas stalno prebivali v zadevni državi, je v nasprotju z določbo člena 33 Uredbe in določbami Pogodbe, ki se nanašajo na prosto gibanje oseb.

36. Zato mislim, da pravo Skupnosti zavezuje organe države članice, ki je pristojna na področju dajatev in ki se odloči izračunavati prispevke, ki se odtegnejo, na podlagi

22 – Točka 14 zgoraj navedene sodbe Noij.

vseh prihodkov prejemnika pokojnin, da pri izračunu upoštevajo prispevke, ki jih je ta že plačal v drugi državi članici. [23]

37. V tem primeru mora zavarovanec organom v državi stalnega prebivališča predložiti dokaze, da so bili ti prispevki resnično plačani v drugi državi članici.

38. Ni sporno, da lahko ta obveznost upoštevanja prispevkov, plačanih v skladu s podrobnimi pravili v drugi državi članici, v državi stalnega prebivališča povzroči nekatere praktične in upravne težave. Vendar načeloma ni sporno, da s praktičnimi in upravnimi pomisleki ni mogoče upravičiti odstopanja ene države članice od pravil prava Skupnosti. [24] Čeprav člen 33 Uredbe načeloma spoštuje načelo avtonomnosti držav članic, pristojnih za določanje podrobnih pravil za izračun prispevkov, se v obravnavanem primeru od zadevne države članice lahko zahteva, da vzpostavi pravičen sistem upoštevanja prispevkov, že plačanih v drugi državi članici. Predvsem se je treba prepričati, da sistem ne posega v pravice, priznane državljanom držav članic, ki so se prosto gibali v Skupnosti, s tem ko onemogoča ali pretirano otežuje upoštevanje takih prispevkov.

39. Nazadnje je treba opozoriti še na omejitev, ki jo je določila Republika Finska in je izrecno navedena v vprašanju predložitvenega sodišča. Republika Finska meni, da se pokojnine iz druge države članice vštejejo v izračun prispevkov, ki jih plača zavarovanec, če plačani prispevki ne presegajo zneska pokojnine, ki jo izplačuje.

40. Zdi se, da ta omejitev izhaja iz samega besedila Uredbe. V členu 33 te uredbe je določeno, da se prispevki odtegnejo *od pokojnine, ki jo izplačuje* država, pristojna za zagotavljanje dajatev. Zato se zdi nesprejemljivo, da bi odtegnjeni prispevki lahko presegli znesek izplačane pokojnine. Čeprav je ta razlaga utemeljena, je njena slabost, da ustvarja tveganje za neravnovesje v škodo države, pristojne za zagotavljanje dajatev. Na podlagi Uredbe je lahko namreč zavezana, da zagotavlja storitve, kot če bi bila zadevna oseba upokojenec, katerega pokojnina je izplačljiva samo po zakonodaji te države članice, ne more pa pobirati prispevkov od vseh prihodkov, kadar na podlagi izbranega načina izračunavanja prispevki presegajo znesek izplačane pokojnine. Ta omejitev bi v nekaterih primerih zavarovancem, ki od pristojne države dobivajo samo zelo majhen del pokojnin, prinesla neupravičene ugodnosti. [25]

23 – Glej po analogiji sodbo z dne 15. junija 2000 v zadevi Sehrer (C-302/98, Recueil, str. I-4585).

24 – Zgoraj navedena sodba Terhoeve, točka 45.

25 – Nizozemska vlada v pisnih stališčih kot primer navaja položaj, v katerem bi v sistemu, ki se obravnava v tej zadevi, finska pokojnina obsegala samo 5 % vseh prihodkov upokojenca, 95 % teh prihodkov pa bi prihajalo iz druge države članice.

41. Tak položaj je gotovo obžalovanja vreden. Glede na to, da je besedilo člena 33 v tem smislu jasno, pa mora zakonodajalec Skupnosti preučiti, ali je treba to urediti.

III – Predlog

42. Glede na navedeno menim, da je treba na vprašanje predložitvenega sodišča odgovoriti:

Člen 33(1) Uredbe Sveta (EGS) št. 1408/71 z dne 14. junija 1971 o uporabi sistemov socialne varnosti za zaposlene osebe, samozaposlene osebe in njihove družinske člane, ki se gibljejo v Skupnosti, kakor je bila spremenjena in posodobljena z Uredbo Sveta (EGS) št. 2001/83 z dne 2. junija 1983 in kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 3096/95 z dne 22. decembra 1995, ne nasprotuje temu, da država članica, pristojna za zagotavljanje dajatev iz člena 27 te uredbe, v osnovo za izračun prispevkov za zdravstveno zavarovanje, ki bremenijo upokojenca, ki od te države prejema pokojnino, všteje pokojnine, ki jih izplačuje druga država članica, če pri izračunu upošteva, da so prispevki iz tega naslova lahko že bili odtegnjeni v tej drugi državi članici.